

KARNATAKA LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ OFFICIAL REPORT

೧೩೦ ನೇ ಅಧಿವೇಶನ 130th SESSION

ಸಂಪಟ-೪೪೦ ಕ್ರಮಾಂಕ (೧) Volume -440 (No. 1)

(೨೯ ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೧೬) (02nd February 2016)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಚಿವಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು Karnataka Legislative Council Secretariat, Bangalore

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ದಿನಾಂಕ 01ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2016 ಮಂಗಳವಾರ,

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

1. ಘನತವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ 2-60 ಬಾಷಣದ ಪ್ರತಿಗಳ ಮಂಡನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಸೋಮವಾರ, 29ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2016

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ 20 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಸಭಾಪತಿ (ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ) ಅವರು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

~~~~~

(ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಗೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸದನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ,

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸನ್ಮಾಯ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೇ,

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ,

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ,

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸನ್ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರೇ,

- 1) ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಈ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲರನ್ನು ಹೂತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.
- 2) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 03 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ತ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕ, ಸ್ಪಂದನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾಯ್ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- 3) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ತಳಮಟ್ಟದಿಂದ ಬಲಪಡಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ 73ನೇ ಮತ್ತು 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಕಾರಣೀಭೂತರಾಗಿದ್ದಂಥ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಅಜ್ಞಾನುಸಾರ ಮೇ 2015 ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಇದೇ ತಿಂಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆದವು. ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.
- 4) ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. 14ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ತೆರಿಗೆ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲು ಶೇಕಡಾ 32 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 42 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಯೋಜೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೇಂದ್ರದ ಅನುದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಾಲಿನ ಪದ್ದತಿಯ ಕುರಿತು ಸ್ವಷ್ಟತೆ ಇರದ ಕಾರಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆಯೂ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದೆ.
- 5) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಬಲವನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಫಲವಾಗಿ 9000 ದಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹದಿನೈದು ಹೊಸ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳು, ಹತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಪೊಲೀಸ್ ಉಪ–ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಲೇವಾದೇವಿದಾರರ ವಿರುದ್ಧ

ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬಳಿಕ, 626 ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 161ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಆದೇಶಗಳ ಲೋಪದೋಷಗಳನನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಜ್ಯ ಅಪರಾಧ ವಿಮುಕ್ತಿ ಪುನರಾವಲೋಕನ ಸಮೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 6) ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ "ಸಕಾಲ" ಸೇವೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಿಂದ 11 ಹೊಸ ಇಲಾಖೆಗಳ 58 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಸಕಾಲ ಕಾಯ್ದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು 61 ಇಲಾಖೆಗಳ ಒಟ್ಟು 726 ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ 135 ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಆನ್ ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 7) ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊಬೈಲ್ ಒನ್ಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ 4,000 ಸೇವೆಗಳು ಈ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ನಾಗರೀಕರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಬೈಲ್ ಒನ್–ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- 8) ರಾಜ್ಯದ 136 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 62 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬರದ ಛಾಯೆಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ರಾಜ್ಯವು, 110 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಭೂಸಮೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ನವೀನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಯವ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, 63500 ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶವು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕ ಸಂಘಗಳ 14 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ನೋಂದಣೆಯಾಗಿವೆ. 2014–15ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸುಧಾರಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, 9.4 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅ ಪೈಕಿ 3.2 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ರೂ.15.4 ಕೋಟಿಗಳ ವಿಮಾ ಕ್ಲೇಮು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, 2014–15ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1.75 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಆ ಪೈಕಿ 1.24 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ರೂ.65 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 9) ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಜನವರಿ 2016 ರವರೆಗೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ರೂ. 7800 ಕೋಟಿ ಕೃಷಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಡಲಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರೂ.360 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ 09 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ತೀವ್ರ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ರೈತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಮೇಲಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ.

- ಎ. 2004 ನಂತರ ವಿತರಿಸಲಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನಿಯಮಿತ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೂ. 65 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಭರಿಸಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಂದಾಜು 3 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲಿದ್ದಾರೆ.
- ಬಿ. ದಿನಾಂಕ: 30.09.2015 ರಲ್ಲಿದಂತೆ ಕೃಷಿ ಸಾಲುಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮೂಲಧವನ್ನು 31ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2016 ರ ಒಳಗಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಷರತ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸಕಾರ ರೂ. 215 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಭರಿಸಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಂದಾಜು 2 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ಪ್ರಯೊಜನ ಪಡೆಯಲಿದ್ದಾರೆ.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಂತಹ ಅತಿರೇಕದ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿರಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಎದುರಿಸುವ ಸಂಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಯಾತನೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಮೃತ ರೈತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರೂ. 2 ಲಕ್ಷಗಳಿಂದ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಸಕಾರ ರೈತರ ವಿಧವಾ ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ನೀಡುವ ಮಾಸಿಕ ಪಿಂಚಣಿಯನ್ನು ಸಹ ರೂ. 500 ರಿಂದ ರೂ. 2000 ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸ್ನಾತ್ತಕೊತ್ತರ ಪದವಿಯವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೃತ ರೈತರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 7 ಗಂಭೀರ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- 10) ಕರ್ನಾಟಕ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾದರಿ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾದರಿಯು ಉತ್ತಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. 157 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ (APMC) ಪೈಕಿ 103 ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಆನ್ ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೆ 15000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಪ್ಲಾಟ್ಫಾರ್ಮ್ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು 2015 ಜುಲೈನಲ್ಲಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ 26 ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಚಿವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಸುಧಾರಣಾ ಮಾದರಿಯನ್ನು ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಸಲಾಯಿತು.
- 11) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. 2016 ಜನವರಿಯ ಒಳಗಾಗಿ 9.600 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದೆ. 24 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. 2016 ರ ಜನವರಿ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 58.000 ರೈತರನ್ನು 58 ರೈತ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪರಿವರ್ತಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಕಾರವು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.
- 12) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ 52770 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 88000 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಫ್ಐಸಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, 3300 ಎಕರೆ ಸವುಳು ಮತ್ತು ಜವುಳು ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾರಾಯಣಪುರ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಕಾಲುವೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಜಾಲದ ಆಧುನೀಕರಣ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 60.000 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸುವ ರಾಮ್ ತಲ್ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ 2ನೇ ಹಂತ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

- 13) ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ನೆರವಾಗಲು, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961ರ 79(ಎ) ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿಭೂಮಿ ಖರೀದಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಯೇತರ ಮೂಲಗಳ ವರಮಾನ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 2.00 ಲಕ್ಷದಿಂದ ರೂ.25.00 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 170 ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ "ಪೋಡಿ ಆಂದೋಲನ" ದಡಿ, ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನವೆಮಬರ್ 2015ರವರೆಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ಪೋಡಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 14) ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ದೋಣಿ ಮಾಲೀಕರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನಗದನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಡೀಸೆಲ್ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 'ಅಪಘಾತ ಸಮೂಹ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ' ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲೆತಡೆಗೋಡೆ, ತೆರೆದ ಬಂದರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಮೀನನ್ನು ದಡಕ್ಕೆ ತರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಸೇರಿದಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಕೊರೆತವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- 15) ಜಾನುವಾರ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಗಣೆಯು ರೈತರ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕುರಿಗಾಹಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ 6000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು. ಪ್ರತಿ ಕರಿಗೆ ರೂ.5000 ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿತ್ತಲು ಕೋಳಿ ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 40,000 ಗಿರಿರಾಜ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀರ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಸೃಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪಶು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೂರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. 100 ಹೊಸ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಕೆಗಳ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ 18 ಬಹುಪಯೋಗಿ ಸಂಚಾರಿ ಅಂಬುಲೇಟರಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 16) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಸಮೃದ್ಧ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗೊಂಡಿದೆ. ಭದ್ರಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಆನೆ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆನೆ ಸಂತತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ದಾಂಡೇಲಿಯನ್ನು ಆನೆ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಜೀವ–ಸಂಕುಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಚರ ಸಸ್ತನಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ, ಪುಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮನುಷ್ಯ–ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

- 17) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ಚಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. 800 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಯೆರಮರಸ್ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ಒಂದನೇ ಘಟಕ ಮತ್ತು 700 ಮೆ.ವ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ಮೂರನೇ ಘಟಕ, ಕಾರ್ಯರಂಭಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಜನವರಿ, 2016 ರವರೆಗೆ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಿಂದ 495 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂಧನ ಕ್ಷಮತಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಇಡಿ ಬಲ್ಫ್ ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಎಂಬಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- 18) ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು, KREDL ಯು ಈಗಾಗಲೇ 1000 ಮೆಗಾ ವ್ಯಾಟ್ನ ವಿವಿಧ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, 124 ಮೆ.ವ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರಂಭ ಮಾಡಿವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸಕಾರವು ತುಮಕೂರು ಮೆ.ವ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಾರ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಕಾರವೇನೆಂದರೆ, ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾದೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬದಲಾಗಿ, ರೈತರಿಂದ 25 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.
- 19) 2016 ಫೆಬ್ರವರಿ 03 ರಿಂದ 05 ರವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಇನ್'ವೆಸ್ಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ–2016 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಆದ್ಭುತ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ರಾಜ್ಯವು ರೂ.3 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಯವರೆಗಿನ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 1,77 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ 1089 ರಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು 4.82 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ರೂ.1.27 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಂದಿಗೆ 1.7 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೊಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ 122 ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳಿಗೆ / ಕೋರಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 20) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಅಧಿಸೂಚಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು KIADB ಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ "ವಿಷನ್ ಗ್ರೂಪ್" ಅನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 21) ಪರಿಷ್ಕೃತ ಜವಳಿ ನೀತಿಯಾದ "ನೂತನ ಜವಳಿ ನೀತಿ, 2013–18" ಇದು 2018 ಹೊತ್ತಿಗೆ ರೂ.8000 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸುಮಾರು 4 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ.
- 22) ಸುಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರೂ.216 ಕೋಟಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ: 1) ರೂ.126 ಕೋಟಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ಬೀದರ್ ನ ಕೊಲ್ಹಾರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣ. 2) ರೂ.90.50 ಕೋಟಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ದೇವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಪಾರ್ಕ್ ನಲ್ಲಿ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಕಾಮನ್ ಫಿನಿಶಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 23) 2015 ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯವು ಉದ್ಯೋಗ ಆಧಾರ್ ಮೆಮೋರ್ಯಾಂಡಮ್

ಸಲ್ಲಿಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. 2015 ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯದವರೆಗೆ, ಬಹುತೇಕೆ 5000 ಉದ್ಯಮಗಳು ಉದ್ಯೋಗ್ ಆಧಾರ್ ಮೆಮೋರ್ಯಾಂಡಮ್ ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿವೆ.

- 24) ಸುಗಮ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಇ-ಕಾರ್ಮಿಕ ಪೋರ್ಟಲ್ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯಮಿದಾರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ನಡುವೆ ಆನ್ ಲೈನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಗಮ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಹಯೋಗ ಪೋರ್ಟಲ್ನ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಉಧ್ಯಮ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿನ ಸ್ವಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಯೋಜನೆ, ಸಂಯೋಜಿತ ಹಾಜರಾತಿ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಹಲವು ವರದಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ನಮೂನೆ ಇವುಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- 25) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಂತಹ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಆರ್.ಎಫ್.ಐ.ಡಿ. ಮತ್ತು ಜ.ಪಿ.ಎಸ್. ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೋಳಿಸುವುದು, ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ, ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ಗಡಿ ತಪಾಸಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಏಕೀಕೃತ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಜಿಯೋಡೇಟಾಬೇಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ 6650 ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ದಾಖಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ.
- 26) ಈ–ಹರಾಜು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ನವೆಂಬರ್ರವರೆಗೆ ರೂ.2580 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಸುಮಾರು 17,45 ದಶಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 27) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಗೆ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅವು ಅರ್ಧದಿಂದ 2/3 ಅಂಶದಷ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ರಾಮನಗರ ಮೈಸೂರು ರೈಲ್ವೆ ಜೋಡಿ ಮಾರ್ಗ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1.5 ಕಿ.ಮೀ.ವರೆಗಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, 125 ಕಿ.ಮೀ. ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬೀದರ್ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಸನ ನೂತನ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.
- 28) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೆ.ಎಸ್.ಐ.ಐ.ಡಿ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಗೇಲ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶ ವಾಹನವನ್ನು (ಎಸ್.ಪಿ.ವಿ) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶೇಷ ವಾಹನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವನ್ನು ಕೊಳವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.
- 29) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನ ನವೆಂಬರ್ 2015 ರ ವರೆಗೆ 1004 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗಿನ ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು 1072 ಕಿ.ಮೀ. ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 27 ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ರೂ.1800 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜ/ಅತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ 880 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರೂ.800 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

- 30) ಸಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಧ್ಯೇಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾವು ಮನಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ: ಆದಾಯ ಉತ್ಪಾದಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಗಂಗಾಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು; ಬಂಜಾರಾ ತಾಂಡಗಳಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು; ಚರ್ಮ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು, ವಾಸದ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಶೆಡ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾಥಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಶಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದು; ಅಲೆಮಾರಿ/ಅರೆ-ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಆಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವುದು; ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಮಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಮುದಯ ಭವನಗಳು/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿಂದುಗಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಿ.ಯೂ.ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಯುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
- 31) ರಾಜ್ಯದ ಸುಮಾರು 14 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾಥಿಗಳು ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕ ಮರುಪಾವತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- 32) ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯು ಜನಪರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆದ್ಯತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೃದ್ದಾಪ್ಯ ಪಿಂಚಣಿ, ವಿಧವಾ ಪಿಂಚಣಿ, ಸಂಧ್ಯಾ ಸುರಕ್ಷ, ಅಂಗವಿಕಲರ ಪಿಂಚಣಿ, ಮನಸ್ವಿನಿ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸುಮಾರು 52 ಲಕ್ಷ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಿಮಚಣಿ ಅದಾಲತ್, ಬಡತನ ರೇಖಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಲು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಇರುವ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ 2015 ರವರೆಗೆ ಇಂತಹ 1410 ಅದಾಲತ್ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದು, 96 ಪ್ರತಿಶತ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 33) ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕನಸಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮ ಪಮಚಾಯತ್ ಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಧಾರಸ್ಥಂಭಗಳಾಗಿವೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿಕೇಂದ್ರಿಕರಣದ ಮುಂಚೂಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸಲು ನನ್ನ ಸಕಾರ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಜಿ.ನಂಜಯ್ಯನಮಠ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಮನರ್ ರಚನೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 460 ಹೊಸ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿವೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಜಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್.ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ 1993ಕ್ಕೆ ಹಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ.

- 34) ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನಈರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 55 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 21 ಲಕ್ಷ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 7000 ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಭೂ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತರಲು ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ನೆರವು ನೀಡಲು ಭಾರತ ಸಕಾರವನ್ನು ಕೋರಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- 35) ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಮರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ರಾಮನಗರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ನೀರು ಸಾಗಣೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಸಮಗ್ರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- 36) ಕರ್ನಾಟಕವು, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂವತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸುವ ಸವಾಲಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರಥಮ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಮತ್ತು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂಯೋಜಿತ ದಾಖಲಾತಿಯೊಂದನ್ನು ಕೂಡ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಕಾರದ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ, ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ, ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಭಾಗ್ಯಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳ ತ್ವರಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.
- 37) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ತಾಯಂದಿರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (ಐಎಂಆರ್) ಮತ್ತು ಮಾತೃ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (ಎಂಎಂಆರ್) ವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹೆರಿಗೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವು 1000 ಜನನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ 28 ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಅಪೌಷ್ಠಿಕತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು 30 ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ 27 ಸುಧಾರಿತ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 38) ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದರ ಭಾಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 60 ಸರ್ಕಾರಿ ಡಯಾಲಿಸಿಸ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೆಂಟಲೇಟರ್ ಸೌಲಭ್ಯವುಳ್ಳ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕ (Intensive Care Units ICU)ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಜೀವಿನಿ ಮತ್ತು 25 ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆಟಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 40 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಜೀವಿನಿ ಜನರಿಕ್ ಔಷಧಿ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಕ್ತ ನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಿರುವ ರಕ್ತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು "ರಕ್ತ ಸಂಜೀವಿನಿ" ವೆಬ್ ಪೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 39) 2015–16ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೊಪ್ಪಳ, ಗದಗ ಮತ್ತು ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಸ್ದು, ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 450 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಎಂಬಿಬಿಎಸ್ ಸೀಟುಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಲಿವೆ. ಎಂಬಿಬಿಎಸ್/ಬಿಡಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಬುಗಿಘಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಯಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಜಯದೇವ ಹೈದ್ರೋಗ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಟ್ರೋಮಾಕೇರ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 40) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಕನಾಟಕದ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಕ್ಷೀರ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ರಾಜ್ಯದ್ಯಂತ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಮಾರು 38 ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು 61 ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 'ಬಾಲ ಸಂಜೀವಿನಿ' ಯೋಜನೆಯಡಿ, 18 ರೋಗಗಳಿಗೆ 33 ಗುರಿಸಿದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಸುಮಾರು 5400 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಓದುತ್ತಿರುವ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 8ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಸಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಿಣದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಶೂ ಮ್ತು ಎರಡು ಜೊತೆ ಸಾಕ್ಸ್ಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಟೆಲಿ–ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ 19 ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಯ್ದ 1000 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4.5 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 61 ಲಕ್ಷ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿ ಊಟ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.
- 41) ಕರ್ನಾಟಕವು ಉನ್ನತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. "ಜ್ಞಾನ ಸಂಗಮ" ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ (ICT) ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆನ್ಲೈನ್ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ತರಗತಿಗಳು, ಟೆಲಿಶಿಕ್ಷಣ, ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ವೈ–ಫೈ ಮತ್ತು ಆನ್ಲೈನ್ ಹಾಜರಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸೇರಿವೆ.
- 42) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಪಿಎಲ್ ಮತ್ತು ಎಎವೈ ಕುಟುಂಬಗಳು "ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ"ಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ರೂ.25 ರ ದರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಕೆಜಿ ಅಯೋಡಿನ್ ಯುಕ್ತ ಉಪ್ಪನ್ನು ರೂ.2 ರ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿಸಿದೆ.
- 43) ರಾಜೀವ್ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ, 22000 ಮನೆಗಳನನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- 44) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಮತ್ತು ನಗರ ಜನತೆಯ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಬದ್ದವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಒಂದು ಉನ್ನತ ನಗರವನ್ನಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು

ಬರುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲ್ವೆ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 42.3 ಕಿ.ಮೀ. ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪೈಕಿ ಈಗಾಗಲೇ 26 ಕಿ.ಮೀ. ಮಾರ್ಗವು ಮೆಟ್ರೋ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ರೂ.1000 ಕೋಟಿಗಳ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ನಗರದ ಪ್ರಮುಖ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾರ್ಡ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇತರೆ 114 ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರೂ.800 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಿಓಟಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಬಡ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ಲೈ ಓವರ್ಗಳು, ಗ್ರೇಡ್ ಸಪರೇಟರ್ಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಗ್ನಲ್ ಮುಕ್ತ ಕಾರಿಡಾರ್ ಗಳನ್ನು ನಿಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು117 ಕೆರೆಗಳನನು ಮನಚ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮಾಳಗಾಳ, ಆಲೂರು, ದೊಡ್ಡಬನಹಳ್ಳಿ, ವಲಗೇರೆಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಂತಹ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೈಗೆಟಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು 6 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾವಯವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಘಟಕವನ್ನು ಮನಃ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 45) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೈಸೂರು ನಗರವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಲವಾದ ನಗರವೆಂದು ಸತತ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.
- 46) ನಗರೀಕರಣ ಮುಂದುವರೆದಿರುವುದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ 38 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ್ಗಳನ್ನಾಗಿ, 18 ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ್ ಗಳನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ನ್ನು ನಗರಸಭೆಯನ್ನಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರಗಳನನು "ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್" ಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 47) ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಶೀಘ್ರ ಮಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ, ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 60 ಹೊಸ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನನು ಮತ್ತು ಮೂರು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು 145 ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಛನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪುರ್ಗಿ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೀಕೃತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (ಇ–ನ್ಯಾಯಲಯ) ವಕೀಲರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇ–ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಸಿಕ ಲೋಕ ಅದಾಲತ್ಗಳ ಮೂಲಕ 34 ಲಕ್ಷ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪೂವ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 3 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 48) ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ 3ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. 2015ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 6 ರಿಂದ 8 ರವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ PATA Mart 2015 (Pacific Asia Travel Association)ವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಹೊಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು

ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ 'ಪ್ರವಾಸಿ ಮಿತ್ರ' ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು, ಸ್ವತಂತ್ರ ರೇಟಿಂಗ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಣಿಕರಣ – ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

- 49) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಬಳಕೆದಾರ ಸ್ನೇಹಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. 2015ರ ನವೆಂಬರ್ 30 ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸುಮಾರು 80 ಲಕ್ಷ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 1 ಕೋಟಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ನೋಂದಣೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳ ಮುಂಗಡ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿದಕೆಗಾಗಿ ಜೆಪಿಆರ್ಎಸ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಮೋಬೈಲ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ಎಂ–ಬುಕ್ಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇ–ಬುಕ್ಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಐಟಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಜೊತೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತನಿಖೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯಲಹಂಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಢದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 50) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕ್ರೀಡಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಅವಸ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂಡುಬಿದಿರೆ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಕ್ ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಹಾಕಿ ಟರ್ಫನ್ನು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು 563 ಕ್ರೀಟಾಪಟುಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಗದು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 51) ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಟಿ ರಫ್ತು ಆದಾಯದ 1/3ನೇ ಭಾಗದಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಟಿ / ಬಿಟಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕವು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾಸ್ ಕಾಮ್ (NASSCOM) ನ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ 2015–16ರಲ್ಲಿ ಐಟಿ ರಫ್ತು ರೂ. 2020 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮೀರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವು ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟಾಗಲಿದೆ. ಐಟಿ ವಲಯವು ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶದ ಸೃಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಲಿಸುತ್ತದೆ.
- 52) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಟ್-ಅಪ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹು ವಲಯ ಸ್ವಾರ್ಟ್-ಅಪ್ ನೀತಿ 2015–2020ನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ. ಗ್ಲೋಬಲ್ ಸ್ವಾರ್ಟ್-ಅಪ್ ಇಕೋ ಸಿಸ್ಟಂ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವರದಿ 2015ರನ್ವಯ, ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಇರುವ 20 ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಾರ್ಟ್-ಅಪ್ ಇಕೋ ಸಿಸ್ಟಂಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾರತದ ಏಕೈಕ ನಗರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ರಾಜಧಾನಿಯು ಸುಮಾರು 4000 ಸಕ್ತಿಯ ಟೆಕ್ ಸ್ವಾರ್ಟ್-ಅಪ್ ಗಳ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ನಾಸ್ಕಾಂನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಟ್-ಅಪ್ ಉಗ್ರಾಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.
- 53) ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಇನ್ಕ್ಯೂಬೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕ/ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಮೂಲ ಐಸಿಟಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ

ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಧಾರವಾಡ 2015–16ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ.

- 54) ರೂ. 150 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ಜಿಐಎಸ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಯೋಟೆಕ್ ಪಾರ್ಕ್ ನಲ್ಲಿ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ ಕ್ಯುಬೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಮನ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟೆಷನ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ.
- 55) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ನೆರೆಹೊರೆ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗ ವರದಿಯ 49 ವರ್ಷಗಲ ನಂತರ ಗಡಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡಲು ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. 'ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಅಥವಾ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ದಿನಾಂಕ: 20.12.1967 ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ: 22.03.1988 ರಂದು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಎರಡೂ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಮ್ಮತದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಭಾರತದ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರ ಬಾಬು ಇವರನ್ನು ಕನಾಟಕ ಗಡೆ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದೆ.
- 56) ಕರ್ನಾಟಕ 8ನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳು ದಿನಗಳವರೆಗೆ 225 ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ಅವುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು ಹಾಗೂ ಜನರ ನಡುವೆ ಪರಸ್ವಪರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಇದೊಂದು ಅಪರೂಪದ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.
- 57) ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಹೈದರಾಬದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 371ಜೆ ಯ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯಂತಹ ಮೂರು ಅಂಶಗಳುಳ್ಳ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. 30000 ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಪೈಕಿ 9,400 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಗಿದೆ ಮತ್ತು 12000 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- 58) ಡಾ: ಡಿ.ಎಂ.ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯು 114 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.2300 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.
- 59) ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಎಲ್ಲ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿವೆ. ನಾನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ಮತ್ತು ಗಹನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಾದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕರೆ

ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಸದಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮತಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರಾಜ್ಯವಾಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸೋಣ.

ಜೈ ಹಿಂದ್ ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ *******

Hon'ble Chairman, Karnataka Legislative Council,
Hon'ble speaker, Karnataka Legislative Assembly,
Hon'ble Chief Minister of Karnataka,
Hon'ble Leader of the Opposition in the Council,
Hon'ble Leader of the Opposition in hte Assembly,
Hon'ble Ministers and
Hon'ble Members of the Karnata Legislature,

- 1. I heartily welcome all of you to this Joint Session of the Karnata Legislarute.
- 2. My Government is committed to ensuring the development of all sections of society. During the last three years a number of programmes have been undertaken to provide transparent, responsive and accountable administration to all the citizens of the state.
- 3. My Government is committed to strengthen elemocracy at the grassroots and has been taking all steps to reallse the dream of former Prime Minister Rajiv Gandhi. The architect of the 73rd and 74th amendments to the Constitution of India. As per the constitutional mandate, elections to the Gram Panchayats were held in May 2015, which were conducted on time and peacefully. This month, elections to the Taluk Panchayats and Zilla Panchayats were also held peacefully. I thank the pepole of Karnataka for their active participation in these elections. I alos congratulate the new members of Taluk Panchayats and Zilla Panchayats and call upon them to work for the development of our villages particularly for the poor and the downtrodden.
- 4. Karnataka is known to be one of the most fiscally prudent states. The devolution pool to the states has increased under the 14th Finance Commission from 32% to 42%, and there has been an increase in Karnataka's share within it. However, there has been a cut in the Central support to State Plan and other Central grants. This has led to a net reduction in actual transfer of resources tot he State. Further, lack of clarity on the Central Allocation, and the revised sharing pattern in many Centrally Sponsored Schemes has affected the implementation of developmental schemes. In spite of this, my Government has protected the most essential schemes by using State funds.
- 5. My Government has taken effective steps to maintain law and order and ensure communal harmony in ht eState. As part of the measures to strengthen the police force and improve policing, over 9000 police personnel and other staff have been recruited. Fifteen new police stations, ten women police stations and two police sub-divisions have been sanctioned. Cases have been booked against moneylenders found charging exorbitant rate of interst to farmers. After a long gap of 7 by the Government in accordance with Aritcle 161 of the Constitution of India. As part of administrative reforms, for better investigations and prosecutions the Karnataka State Acquittals Review Committee has been constituted at the State, Range and District levels to deliberate upon th ecommissions adn omissions by the courts.
- 6. My Government's priority is to improver the quality of service delivery and governanc. Karnataka's Sakala Services has made great strides in improved services delivery and has won the Prime Minister's Award for Excellence. This years 58 additional services have been

included in Sakala from 11 new departments, taking the totao coverage to 726 service across 61 departments. Of these, 135 services are provided online.

- 7. Karnataka's Mobile One has received overwhelming response. Citizens are now using it for making payments to utilities. 4,000 services of Government & Private sector are now available on the platform. Mobile One has won national and international awards.
- 8. Despite adverse weather conditions this year and the cefects of drought in 136 taluks during kharif and 62 taluks during rabi, the state is likely to achieve a food grain production of 110 lakh tonnes. The Bhoosamruddhi programme, through a consortium approach accross institutions. is helping farmers to improve their live lihoods through adoption of innovative methods and new technologies. Under the "Savayava Bhagya Yojana" 63500 has area is under organic cultivation benefiting 53000 farmers. 14 Regional Federations of Organic Farmers's Associations have been registered. Under the Moodified National Agricultural Insurance Scheme, during 2014-15, 9.4 lakh farmers were enrolled. Insurance claim of Rs.154 crore was settled in favour of 3.2 lakh eligible farmers. Under the Weather Based Crop Insurance Scheme in 2014-15, 1.75 lakh farmers were enrolled and insurance claim Rs.65 crore was settled to 1.24 lakh farmers.
- 9. My Government is committed to provide adequte credit support to farmers. Rs.7800 crore of agricultural loans have been disbursed to 16 lakh farmers up to January 2016. Rs360 crore as interest subsidy has been released to cooperative institutions which has benefited 9 lakh farmers. In addition, keeping in view the economic hardship faced by farmers on account of the acute drought conditions. My Government introduced two measures to reduce the interest burden:
  - a. Repayment of regular instalments on medium-term & long-term agricutural loans disbursed after 2004, has been postponed by one year. The Government is bearing the interest burden of over Rs.65 crore, which will benefit about 3 lakh farmers.
  - b. Government has waived the intrest on agricultural loans, overdue as on 30 September 2015, provided the principal amount is paid by 31 March 2016. The state government will bear the intrest burden of over Rs.215 crore, this year. This will benefit about 2 lakh farmers.
- 10. The families of farmers who have unfortunately restored to the extreme step of suicide face hardship and distress. My Government has increased the compensation amount to the deceased farmers families from Rs.2 lakh to Rs.5 lakh. My Government has also increased the monthly pension for widows of the farmers from Rs.500 to Rs.2000 and provided free education to their children upto post graduation level including hostel facilities. The family members of the deceased farmers have been extended medical facilities for 7 serious diseases through Government and private hospitals.

- Agricultural Marketing. Path breaking market reforms have been undrtaken, which is now known as the "Karnataka model", bringing in efficiency and transparency in agricultural markets by adopting better technology options. Of the 157 Agricultural PRoduce Marketing Committees (APMC), 103 transact online, under a common electronic platfrom allowing for greater transparancy. Till date, agricultural commodities worth more than Rs.15000 crore have been transacted on the electronic platform. Encouraged by the success of the program, a national conference on Agricultural Marketing Reforms was held in July 2015 at Hubballi. The Hon'ble Agricultural Minister, Government of India and Ministers of Agriculture Marketing from 26 states participated, wherein it was unanimously decided to adopt the Karnataka model of Agriculture Marketing Reforms in the country.
- 12. My Government has been giving adequate emphasis to promote horticulture. By January 2016, 9600 Hectares have been brought under drip irrigation. 24 lakh seedlings have been produced and distributed to farmers. Under the Area Expansion Programme, 23500 hectares have been brought under horticultural crops. By January 2016, 58000 far, ers have been organised into 58 Farmer Producer Organisation. Ricognising that ovre 11 lakh persons depend upon drtivulyutr, rbrn though funding for the Catalytic Development Programme had been stopped by Government of India this year, the State government has continued this programme with its own funds.
- 13. My Government is committed to increasing irrigation potential in the state, This year, irrigation potential of 52770 acres has been ceated up to the end of December 2015. FICs are constructed in over 88000 acres. and over 3300 acres of saline and alkaline affected lands have been reclaimed. Modernisation of irriagation network under Narayanapura Left Bank Canal, Tungabhadra Left Bank Canal and Bhadra Canal have been taken up and completed. The IInd phase of Ramthal Lift Irrigation Scheme to provide irrigation to about 60000 acres. by adopting drip irrigation. is nearing completion.
- 14. To help farmers buy more agricultural land, the Karnataka Land Reforms Act, 1961 has been amended to increase the income limit from all sources other than agriculture prescribed for purchase of agricultural land from Rs.2 lakh to Rs.25 lakhs. This year, up to November 2015, 3 lakh phodi applications have been disposed, under the 'phodi andolan' taken up in 170 Vidhana Sabha constituencies. This Andolan will be extended to cover the entire state.
- 15. In order to support mechanised fishing sales tax on diesel is being reimbursed through direct cash transfer into the bank account of boat owners from this year. Over 2 lakh fishermen have been covered under Group accident insurance scheme. Measures to support safe

fishing and prevent sea erosion include construction of breakwater, open harbour and fish landing centres.

- 16. Livestock and poultry play an important role in supporting the livelihoods of faarmers. This year 6000 beneficiaries have been provided with ex-gration of Rs.5000 per sheep under the Kurigahi Suraksha Scheme. About 40000 Giriraja poultry have been distributed to encourage backyard poultry farming. My govenment has been supporting the dairy farmers through provision of subsidy on milk and through increased demand from the Ksheera Bhagya programme. To support animal healthcare needs of the dairy farmers, 100 new veterinary dispensaries have been opened and 100 primary veterinary centres have been upgraded to veterinary dispensaries. In 18 districts multi utility ambulatory clinic for sheep and goats to provide door delivery services have been introduced.
- 17. My Government recognises the importance of protectiong areas have been included in Mysore Elephant Reserve. To protect and encserve the clephant population in the northern part of Karnataka. Government has notified the Dandeli Elephant Reserve. For overall biodiversity conservation, the Tungabhadra Otter Conservation Reserve. Puttenahalli Lake Birds Conservation Reserve and Magadikere Conservtion Reserves have been notified during the current year. Karnataka has the highest number of tigers and elephants in the country. Steps are also in place to minisise human animal conflict.
- 18. My Government is actively taking steps to augment power generation capacity in the state through conventional and renewable sources. This year, the 800 MW Yeramarus Thermal Power plant -1st unit and 700 MW Bellary Thermal Power plant -3rd unit are expected to be commissioned. In addition, this year, up to January 2016, 495 MW of Generating Capacity has been added from Renewable Energy sources. To encourage energy eficiency, Government is supporing the LED bulb usage in a big way.
- 19. To encourage solar generation, KREDL has approved setting up of solar projects of a total approved setting up of solar projects of a total capacity of 1000 MW. Of these 124 MW have been commissioned. The State Government, in partnership with the Solar Energy Corporation of India. is setting up the world's largest Solar Park of 2000 MW in about 11500 acres in Pavagada taluk of Tumakuru district. An innovation of this project is that the land is not acquired but taken on long lease from farmers for 25 years.
- 20. "Invest Karnataka 2016" organised in Bangaluru from 3 to 5 February 2016 was a grand success. The Government has attracted over Rs.3 lakh crore investment, of which 1080 projects with investments of Rs1.77 lakh crore have been approved. This has the potential to create employment for 4.82 lakh persons. further, 122 Memoranda of Understanding /Expressions of

Interest were signed across sectors with a potential of Rs. 1. 27 Lakh crore of investment and employment creation for 1.7 lakh persons.

- 21. Government land to an extent of 12000 acres in hte notified industrial areas has been handed over to KIADB for industrial development. A Vision Group has been constituted for industrial development in the State.
- 22. The revised Textile policy "Nuthana Javali Neeti 2013 -18" aims to attract Rs.8000 crore of investment by 2018 and creating employment to nearly 4 lakh persons.
- 23. Under the Modified Industrial Infrastructure Schemen the Government of India has accorded approval for two projects of the State with total cost of about Rs.216 crose viz., (1) Development and upgradation of Kolhar Industrial Area, Bidar with a project cost of about Rs.126 crore, (2) Establishment of Aerospace Common Fisishing facility at Aerospace Park at Devanahalli with a project cost of Rs.90.50 crore.
- 24. Effective from October 2015 the State has implemented the filing of Udyog Aadhaar Memorandum by MSMEs by themselves for registration of their Industrial Units. From October 2015 to mid December 2015, almost 5000 MEMEs have filed UAM.
- 25. To promote the Ease of Doing Business, the E-Karmika portal has brought the Entrepreneur-Department interface online. Other measures include the setting up of Karmika Sahayoga Portal, joint inspection system by Labour and Factories Departments. self-certification scheme for establishments. and combined muster roll and annual return form eliminating the need for multiple returns.
- 26. My Government has introduced several reforms in the mining and minerals sector. These include mandatory RFID and GPS devices to vehicles carryin minerals, mondernisation of check-posts, and integated composite check-posts. As part of the geo-database creation, digitisation of 6650 leases has been completed.
- 27. Around 17.45 million MT Iron Ore valued at Rs.2580 crore has been sold through e-auction till November.
- My Government has contributed substantially to the India Railways for developing railways in hte state. Such contributions have ranged from half to two thirds of the project cost. Under the Ramanagara-Mysuru Railway doubling line project, except a small stretch of about 1.5 km the entire line of over 125 km has been completed and commissioned. The Bidar-Kalaburagi & Bengaluru-Hasana new Railway Lines are in progress and likely to be opened for traffic shorty.

- 29. My Government is actively promoting the use of clean fulels. A Special Purpose Vehicle of KSIIDC and Gail Gas Ltd has been set. up. This SPV has undertaken a project to provide piped natural gas to homes in Bengaluru.
- 30. My Government's emphasis on development of infrastructure, especially roads. is well known. This year, upto November 2015, 1004 km of state highways. 1072 km of major district roads and 27 bridges have been developed at a total cost of Rs.1800 crore. In addition, 880 km of cement concrete roads have been constructed in SC & ST Colonies at a cost of Rs. 800 crore.
- 31. Promoting social justice and equilty has been one of the foundational objectives of my Government. We recognise that education is an enabler for social and economic development. Important programmes include support for education in the form of residential schools and hostels for SC/ST students; increase in boarding charges; educational scholarships; income generating programmes and irrigation facilities under Ganga Kalyan Schemes; infrastructure facilities to Banjara Thandas; financial and other living cum work shed facilities to leather crafts persons; economic, social & educational development of Namadic/Seml Nomadic Tribles; construction of Community Halls/Hostels for Backward Classes organistions; and residental schools and PU College for rural backward class students.
- 32. About 14 lakh minority students of the state benefit from scholarships and Fee reimbursement through direct cash transfer. In addition, minority students are provided coaching for competitive examinations. and scholarships to pursue post graduate courses in foreign universities
- 33. Social security is an integral programme of a caring Government. Over 52 lakh beneficiaries in the state are covered under Indira Gandhi National Old Pension. Widow Pension, Sandhya Suraksha, Physically Disabled Pension. Manaswini and Maitri schemes. The Pinchani Adalat is a special programme to cater to families below the poverty line and dispose of their applications on the spot. This year, 1410 such Adalats were conducted and 96 percent of applications were disposed until November 2015.
- 34. Gram Swaraj was the dream of Mahatma Gandhi. Gram Panchayatsfrom the foundation for the democratic institutions in the country. My Government has been at the forefront of democratic decentralisations. To improve the effectivesness of Gram Panchayat, my Government set up a Gram Panchayath re-organization committee chaired by Sri S.G Nanjaianmath. Based on the recommendations of this committee, about 460 new Gram Panchayaths have been established and they are currently functional. To further Strengthen the Panchayat Raj Institutions, my Government set up acommittee chaired by former Speaker and

Member of the Legislative Assembly Sri K.R Ramesh Kumar. Based on the recommendations of the committee, several amendments to the Karnataka Panchayat Raj Act, 1993 have been made.

- 35. Providing clean drinking water and promoting sanitation in all villages is our objective. From the time my Government took charge, we have provided individual toilets to 55 lakh families, of which 21 lakh toilets have been built this year. We are in the process of establishing 7,000 pure drinking water units in our villages during this year. My Government is also endeavouring to bring clean drinking water from surface sources. For this, a comprehensive project has been prepared and we are requesting the Government of India to support this project.
- 36. Yettinahole comprehensive drinking water project including conveyance has been taken up to address the drinking water needs of the drought prone Kolara, Chikkaballapura, Bengluru rural, Ramanagara, Chikkamagaluru, Tumkuru and Hasan districts, The project is under progress.
- 37. karnataka is the first state in the country to take up the challenging task of preparing district Human Development reports for all 30 districts of the State. A combined document presenting a picture of the performance of all the districts, taluks and urban local bodies has been prepared. Further, a human development profile at Gram Panchayat level has also been prepared. Rapid assessments of the flagship schemes Anna Bhagya, Kesheera Bhagya. Interest SDubvention Scheme and Krishi Bhagya have been conducted. These repid assessments indicate that these programmes are effective and needed.
- 38. My Government lays emphasis on improving health outcomes, and especially improving maternal and child health in the state. With an objective to reduce Infant Mortality Rate (IMR) and Maternal Mortality Rate (MMR) and to improve the Institutional deliveries. several measures and programmes are being implemented. These have resulted in a decline of IMR to 28 per 1000 live births. In order to treat mainutrition amoung children. 30 Nutritional Rehabilitation Centres and 27 Modified Nutritional Rehabilitation Centres have been established.
- 39. As part of improvement of health infrastructure, 60 Government Dialysis centres have been established in the state. Intensive Care Units (ICUs) with ventilators are established in all District hospitals and 25 Taluk hospitals. Jana Sanjivini Generic Drug Stores are being set up at 40 Hospitals to provide affordable medicines to the people. "Rakth Sanjeevini" web protal is set up to provide information about stock in blood bands.
- 40. Three medical colleges have been started at Koppala, Gadaga and Kalaburgi from academic year 2015 -16, making 450 additional MBBS sects available for the students of the State. Rural service has been made mandatory for students who have completed MBBS/BDS and Post Graduate courses. Approval has been given to establish Jayadeva Cardiac unit in the campus of

Kalaburgi's Medical Science Institute. New Trauma Care Centre has been started in Victoria Hospital, Bengaluru.

- 41. My Government gives utmost importance to the holistic development of Karnataka's children. Under "Ksheera Bhagya", milk is provided to over 38 lakh children in Anganwadi centres and 61 lakh school children all over the state. Under 'Bal Sanjeevini' scheme over 5,400 children requiring treatment in 33 identified Hospitals for 18 diseases. Free uniforms are supplied to students in classes 1 to 10 of Government schools; bicycles are given to students studying in class 8 in Government and government aided Primany and Secondary schools. In addition, with a view to provide comforts and protect children from soil-borne deseases. one pair of shoes and two pairs of socks are being provided to all children studying in Government and government aided schools. Around 4.5 Lakh students in select 1000 schools of 19 backward districts are benefiting under Tele-education programme. Over 61 lakh school children are coverd under the Mid-day Meal Scheme.
- 42. Karnataka leads in use of IT in higher educational institutions. Under "Jnana Sangama" Scheme. Information Communication Technology (ICT) infrastructure facilities are being provided in higher education institutions in a phased manner. These include online admissions, Digital Library. Smart class rooms. Tele Education. Campus wifi, and Online attendance Management.
- 43. The "Anna Bhagya Schema" is now availed by more than one crore BPL and AAy families in the State. This year, my Government is also providing 1 litre of Palm oil at the rate of Rs.25 and 1 kg of lodized salt at the rate of Rs.2. The public distribution system has been made more transparent.
- 44. Under the first phase of Rajiv Awa Yojana 22000 houses are being constructed along with basic civic infrastructure.
- 45. My Government is committed to the overall development of Bengaluru city and its people. Our aim is to ensure that Bengaluru continues to remain one of the greatest cities of the country. The 1st phase of the Bengaluru Metro Rail Project with 42.3 km of line is about to be completed, of which 26 km is already functiona. The 2nd stage of the Metro Project with 72 km line is under implementation. With an investment of Rs. 1000 crore, important roads are being developed in the city. 114 other roads in various wards have also been taken up for development at cost of Rs.800 crore. About 60 bus shelters are being constructed in the city on B.O.T. model. With a view to ease traffic congestion in selected places, flyovers, grade-separators and signal free corridors are being constructed. The Bengaluru Development authority has take up renewal of 117 lakes. The BDA has also taken up a project to provide affordable housing to economically weaker

sections through multi-storey housing complexes in Malagala, Aluru, Doddabanahalli, Vaagerahalli etc, To augment solid waste management services in the BBMP area, 6 solid waste processing, treatment and disposal facitlities have been commissioned. Besides, the Karnataka Compost Development Corporation unit has been rehabilitated.

- 46. Mysuru city has been declared the cleanest city in India my the Government of India for the second time in succession. I congaratulate the citizens of Mysuru and the Mysuru Corporation for this achievement.
- 47. As a reflection of continued urbanisation, this year 38 Gram Panchyats were upgraded to Town Panchays, 18Town Panchyats upgraded to Town Municipal Councils and 1 Gram Panchayat upgraded to a City Municipal Council. The cities of Belagavi and Davanagere have been selected for the Samart City Mission.
- 48. With on objective to deliver justied to common people and for speed disposal of cases. my Government has established 60 new Courts and 3 Lok Ayukta courts. The setting up another 145 courts is in process. As part of IT adoption to deliver speedier justice to citizens, my Government has sanctioned the implementation of the Integrated Court Management System (e-Courts) in the High Court of Karnataka at Bengaluru and at Dharawada and kalaburagi benches. E=Libraries have sanctioned to all the District Bar Associations in the State. This year over 34 lakh per-litigation cases and 3lakh cases were settled through the monthly National Lok Adalats.
- 49. Karnataka is at 3rd position in the domestic tourise arrival in the county. The international PATA (Pacific Asia Travel Association) Mart 2015was held in Bengaluru between 6 and 8 September, 2015. Several measures were takern up to implement the new Tourism Policy. They include the launching of Tourist Mitra, encouraging corporates to adopt tourist destinations for maintenance and eveluation and gradation of tourism facilities through independent Rating Agencies.
- 50. My Government has introduced use-friendly measures in the transpost sector through I'Tinitiatives. As on 30 November 2015, about 80 lakh smart Card Driving Licenses and over one crore smart Card Redistration Certificates have been issued. In Road Transport Corporations m-booking and e-booking through Mobile with GPRS facility has been introduced for the advance reservation of seats. These IT efforts have been coupled with vigorous drives for regulation and inspection. In addition, heavy vehicle drivers' training institutes have been established in Yalahanka at Bengaluru and Dharawada by KSRTC.
- 51. My Government recognises the need to encourage sports by providing quality sports ingrastructure. This year. Synthetic Athletic Tracks have been laid at Mudubidire, Kalaburagi and Dharawada, and Synthetic Hockey Turf at Ponnampet in Kodagu district. Cash

awards have been given to 563 sports persons for their achievements in national and international competitions.

- 52. Karnataka is the leader of the country's information technology sector, contributing to about 1/3 of the country's It export revenues. ITexports from Karnataka are expected to be Rs.2.20 lakh crore in 2015-16 and direct employment in the sector will around 10 lakh as per estimates of NASSCOM. The IT sector also supports Indirect employment generation in a big way.
- 53. karnataka is the first state in the country to announce a Multi-sectoral Start-up Policy 2015-2020, to boost to the Start-up culture in the State. Bangaluru is the only Indian city to be ranked within the best 20 Start-up eco systems across the world, as per the Global Start-up Eco system Ranking Report-2015. The It capital is home to around 4000 active tehch Start ups. The Government has set up Start-up Warehouse in Bengaluru in association with NASSCOM.
- 54. To encourage entrepreneuship, nine Incubation Centres have been sanctioned for engineering colleges across the State. The IT Skills Development Society is providing training to unemployed youth in basic ICT skills. India Institute of Information Technology Dharwad has started functioning from this year.
- 55. A State-wide GIS is being established at a cost of Rs.150 crore. Incubation Centres and Common Instrumentation Facility for the biotech sector have been set up in the Biotech Park at Bengaluru. Regional Science Center in Dharawada and Mangaluru are operational.
- 56. My Government is committed to safeguard and develop the Kannada laguage, culturu and region and to maintain good harmony with the neighbouring states. 49 years after the Mahajan Commission Report, some elements are trying to keep the border issues alive. 'Implement the mahajan Commission report or maintain status quo' has been the stand of our state and my Government is obliged to follow the unanimous resolutions of both houses of the legislature made on 20.12.1967 and 22.03.1988. My Government is taking all legal steps to safeguard the borders of Karnataka state. In this regard, my Government has appointed Shri S. Rajendra Babu, former Chief Justice of India, to head the karnataka Border Protection Commission.
- 57. Karnataka successfully hosted the 8th edition of the Bengaluru International Film festival this year. 225 films were screened over 7 days in Bengaluru and Mysuru to 1 lakh viewers. The event provided a rare opportunity to showcase Karnataka's language, culture and heritage and provide beneficial interaction between artists and the public.
- 58. My Government is committed to the development of the Hyderabad-Karnataka Region. It has taken steps to not only implement the provisions of Ariticle 371 J of the

Constitution, but is implementing a three pronged strategy of area development, reservation in public employment, and reservation in educational institutions. Steps have been taken to fill up vacant posts in the region. Of the 30,000 vacant posts, 9.450 posts gave been filled and filling up of 12000 posts is under progress.

- 59. The Dr D.M.Nanjundappa Committee had recommended the implementation of a Special Development Plan for the integrated development of 114 backward taluks. My Government has decided to continue the Special Development Plan for another five years, for which Rs.23000 crore has been provided in 2015-16.
- 60. In conclusion, may I say that all eyes are on Karnataka and Bangaluru. I call upon the Hon'ble members of this august assembly to adopt a constructive approach in shaping the legislative framework for a broaded and deeper development agenda. Karnataka has always been in the forefront of development and it has the potential to march forward further. Let us work together in this derection to make Karnataka the best state in India.

Jai Hind

Jai Karnataka

कर्नाटक विधान परिषद के माननीय सभापति महोदय, कर्नाटक विधान सभा के माननीय सभाध्यक्ष महोदय, कर्नाटक के आदरणीय मुख्यमंत्री, माननीय विधान परिषद के विपक्ष दल के नेता, माननीय विधान सभा के विपक्ष दल के नेता, माननीय मंत्रीगण तथा कर्नाटक विधान मंडल के माननीय सदस्यगण,

- कर्नाटक विधान मंडल के इस सह—अधिवेशन में, मैं आप सब का हार्दिक स्वागत करता हूँ।
- 2. मेरी सरकार समाज के सभी वर्गों के विकास के लिए प्रतिबद्ध है। पिछले 3 साल में राज्य के सभी नागरिकों को पारदर्शक, स्पंदनात्मक, जिम्मेदार प्रशासन देने हेतु कई कार्यक्रमों को जारी किया गया है।
- 3. मेरी सरकार, पंचायत राज संस्थाओं को बुनियाद से सुदृढ. बनाने के लिए प्रतिबद्ध है और भारतीय संविधान के 73वें और 74 वें संशोधन लाने के कारणीभूत भूतपूर्व प्रधानमंत्री राजीवगांधी जी के सपनों

को साकार करने के लिए सभी कार्यक्रम किए जा रहे हैं। इस संशोधन को आदर्श मानकर मई 2015 में ग्रामपंचायतों के लिए समय पर एवं शांतिपूर्वक चुनाव किये गए। इसी महीने में हम ने तालुक पंचायत तथा जिला पंचायत चुनावों को शांतिपूर्वक संपन्न किया है। इन चुनावों में सिक्रय रूप से भाग लेने के लिए कर्नाटक की सभी जनता को में धन्यवाद देना चाहता हूं। तालुक पंचायतों के लिए तथा जिला पंचायतों के लिए निर्वाचित सभी सदस्यों का मैं अभिनंदन करता हूं। इस समय मैं आह्वान करता हूं कि निर्वाचित सभी सदस्य अपने ग्रामों के विशेषकर गरीबों के और दिलतों के विकास के लिए कार्य करे।

4. कर्नाटक को आर्थिक दूरदृष्टिता वाले राज्यों में से एक माना गया है। चौदहवे वित्तीय आयोग में केंद्र द्वारा प्राप्त होनेवाले कर निधि में प्रतिशत 32 से 42 की बढोतरी हुई है और उसमें कर्नाटक का हिस्सा भी बढा है परंतु राज्य योजनाओं को केंद्र की सहायता और केंद्र के अनुदानों में कटौती हो गई है। इससे राज्य को मिलनेवाले आबंटन में कमी हुई है। इसके अलावा कुछ समय तक केंद्र पुरस्कृत योजनाओं में केंद्र का आबंटन तथा परिष्कृत हिस्से की स्पष्टता न होने के कारण अभिवृद्धि योजनाओं के अनुष्ठान के लिए मुश्किलें हो रही है। इन सब के बावजूद मेरी सरकार ने राज्य के निधियों का उपयोग करके आवश्यक योजनाओं को संरक्षित किया है।

5. राज्य में कानून एवं व्यवस्था बनाए रखने के लिए तथा कौमी एकता को सुनिश्चित करने के लिए मेरी सरकार ने प्रभावी कदम उठाया है। पुलिस बल को सबल बनाने तथा उसकी व्यवस्था के सुधार के लिए 9000 पुलिस और अन्य कर्मचारियों की नियुक्ति की गई है। पंद्रह नए पुलिस थाने, दस महिला पुलिस थाने तथा दो उप-विभागों के प्रारंभ की स्वीकृति दी गई है। किसानों को ज्यादा ब्याज पर कर्ज देनेवाले सूदखोरों के खिलाफ मुकद्दमें दाखिल किये गये हैं। सात साल की दीर्घावधि के बाद पहली बार 626 आजीवन शिक्षा से बंधित कैदियों को भारतीय संविधान के अनुच्छेद 161 के अनुसार सरकार ने रिहा कर दिया है। प्रशासनिक सुधार हेतु समर्पक रूप में जांच पडताल करने के लिए न्यायालयों द्वारा अवलोकित लोप-दोषों पर चर्चा करने राज्य स्तर पर, विभाग स्तर पर तथा

जिला स्तर पर कर्नाटक राज्य अपराध विमुक्ति पुनरावलोकन समिति की रचना की गई है।

- 6. मेरी सरकार का प्राथमिक ध्येय सेवाओं की गुणवत्ता और प्रबंधन में सुधार है। कर्नाटक सकाल सेवा ने सेवा निपटान में सुधार करके नए मुकाम हासिल किए है और उत्कृष्ट सेवा के लिए प्रधान मंत्री पुरस्कार पाया है। इस वर्ष नए 11 विभागों के 58 अतिरिक्त सेवाओं को सकाल अधिनियम के अंतर्गत लाया गया है। अब सकाल कानून की व्याप्ति में 61 विभागों की कुल 726 सेवाएं शामिल हैं। उनमें 135 सेवाओं को ऑनलाइन की सुविधा प्राप्त है।
- 7. कर्नाटक के मोबाइल वन सेवा को बहुत ही अच्छी प्रतिकिया मिली है। अब जनता इसका उपयोग प्राप्त सेवाओं के भुगतान के लिए कर रही है। इस मंच पर अब 4000 सरकारी तथा निजी क्षेत्र की सेवाएं उपलब्ध हैं। मोबाइल वन को राष्ट्रीय और अंतरराष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त हो चुके हैं।
- 8. राज्य के 136 तालुकों में खरीफ समय में और 62 तालुकों में रबी के समय में प्रतिकूल मानसून की

स्थितियाँ और अकाल की छाया होने पर भी 110 लाख टन खाद्यान्न उत्पादन होने की संभावना है। भूसमृद्धि योजना, संस्थाओं के बीच सहकारिता का मनोभाव पैदा करती है। तंत्रज्ञान को किसानों तक पहुँचाने में सेवा संस्थाओं की सेवाओं को लाया जा रहा है और किसानों की जमीन को नवीन पद्धति का परिचय कराया जा रहा है। इसके जरिए उनके आजीविका में बढोत्तरी हो रही है। सावयव भाग्य योजना के अंतर्गत 63500 हेक्टेर प्रदेश में सावयव कृषि को अपनाया गया है इससे 53000 किसान लाभान्वित हुए हैं। सावयव कृषक संघों के 14 प्रादेशिक इकाइयाँ पंजीकृत हो गयी हैं। 2014-15 की अवधि में एम. एन. ए. आइ. एस. के अंतर्गत 9.4 लाख किसानों को पंजीकृत किया गया है। उनमें 3.2 लाख किसानों को 154 करोड रूपयों की राशि दावे के शुल्क चुकाया गया है। उसी तरह 2014-15 की अविध में डब्लू. बी. सी. आइ. एस. के अंतर्गत 1.75 लाख किसानों ने पंजीयन कर लिया है. उनमें 1.24 लाख किसानों को रु. 65 करोड दावे के शुल्क की पावती की गई है।

9. रु. 7800 करोड कृषि ऋण 16 लाख किसानों को जनवरी 2016 तक की अवधि में वितरित किया गया है। अब तक ब्याज सहायधन रू. 360 करोड 9 लाख किसानों को देने के लिए सहकारी संस्थाओं को दिया गया है। इस वर्ष की सूखे की स्थित को मद्दे नजर रखते हुए सरकार ने किसानों के कृषि ऋण ब्याज के भार को कम करने के लिए मदद की दृष्टि से दो कार्यक्रमों को जारी किया है—

A. 2004 के बाद वितरित किए गए कृषि ऋण संबंधी नियमित मध्यमावधि और दीर्घावधि कृषि ऋण किश्तों के भुगतान करने का समय एक साल के लिए आगे बढाया गया है। सरकार रू. 65 करोड से जयादा ब्याज भार वहन करेगी। लगभग 3 लाख किसानों को इससे लाभ मिलेगा।

B. दिनांक 30 सितंबर 2015 को बकाया कृषि ऋण, जो किसान दिनांक 31.03.2016 तक मूल धन जमा करेंगे उनका ऋण माफ किया जायेगा। इससे राज्य सरकार पर रू. 215 करोड का अतिरक्त भार आयेगा। इससे लगभग 2 लाख किसान लाभान्वित होंगे।

- 10. जिन किसानों के परिवार में दुर्भाग्यवश आत्महत्या जैसी घटनाएं घटी है, उन परिवारों को गंभीर समस्याओं का सामना करना पड़ रहा है। मेरी सरकार ने ऐसे त्रस्त किसान परिवार के सदस्यों को सांत्वना के रूप में देनेवाली धनराशि को रू. 2 लाख से रू. 5 लाख तक बढाया है। मेरी सरकार ने किसानों की विधवाओं को मासिक वेतन रू. 500 से रू.2000 तक बढाया है और उनकी संतानो को स्नातकोत्तर उपाधि तक निशुल्क शिक्षा, आवासीय सुविधा के साथ दी जा रही है। मृतक के संबंधियों को 7 गंभीर बीमारियों के लिए चिकित्सकीय सुविधा सरकारी व निजी अस्पतालों में दी जा रही है।
- 11. देश में कृषि बाजार के लिए अलग से नीति स्थापित करने वाला प्रथम राज्य कर्नाटक है। नये बाजार सुधार कार्यक्रम जारी किए गए हैं। इसे 'कर्नाटक माडेल' के नाम से जाना जाता है। यह आदर्श नीति उत्तम तकनीक अपनाकर कृषि बाजार कार्य निर्वहण में दक्षता और पारदर्शिता लाती है। 157 कृषि बाजारों में से 103 में आनलाइन व्यवहार जारी है। इस मंच के अधीन अब तक 15000 करोड़ रूपये से भी ज्यादा मूल्य का

व्यवहार किया गया है। कृषि बाजार सृधार के राष्ट्रीय समावेश का आयोजन हुब्बळ्ळी में जुलाई 2015 में किया गया था। इसमें भारत सरकार के कृषि मंत्री महोदय तथा विविध राज्यों के 26 कृषि बाजार मंत्रियों ने भाग लिया था। इसमें कर्नाटक के कृषि व्यापार सुधार आदर्शों को समूचे देश में कार्यगत करने के लिए सर्वानुमत से निर्णय लिया गया।

12. मेरी सरकार ने हार्टीकल्चर को विशेष प्रोत्साहन दिया है। वर्ष 2016 के जनवरी अंत तक 9600 हेक्टेर से भी ज्यादा भू प्रदेश टपकन सिंचाई के अधीन लाया गया है। 24 लाख पौधों को उगाकर किसानों को वितरित किया गया है और 23500 हेक्टेर जमीन को क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम के अधीन लाया गया है। वर्ष 2016 जनवरी के अंत तक 58000 किसानों को 58 कृषि उत्पाद संघों का सदस्य बनाया गया है। कर्नाटक में 11 लाख जनता रेशम कृषि पर अवलंबित हैं। परिवर्तित अभिवृद्धि कार्यक्रम के लिए भारत सरकार इस साल से अनुदान बंद करने पर भी कर्नाटक सरकार ने अपनी निधियों से इस कार्यक्रम को आगे बढाया है।

- 13. मेरी सरकार राज्य में सिंचाई क्षमता को बढाने के लिए प्रतिबद्ध है। इस वर्ष दिसंबर 2015 तक 52770 एकड जमीन की सिंचाई क्षमता का सृजन किया गया है। लगभग 88000 एकड जमीन में एफ.आइ.सी. का निर्माण किया गया है और 33000 एकड से भी ज्यादा खारा और क्षारीय प्रभावित जमीन को सुधारा गया है। सिंचाई नेटवर्क के अधीन नारायणपुर बायां तटीय कैनाल और तुंगभद्रा बायां तटीय कैनाल और भद्रा कैनाल का काम पूर्ण किया गया है। रामताल लिफ्ट इरिगेशन सेकेंड फेज योजना का कार्य लगभग संपूर्ण हुआ है। जिससे लगभग 60000 एकड जमीन को टपकन सिंचाई के जरीए सिंचाई का प्रावधान होगा।
- 14. कर्नाटक भूसुधारणा अधिनियम 1961 के मामले को संशोधन करके कृषि भूमि खरीद के लिए निर्धारित सभी कृषियेतर आय की सीमा मिति रू.2.00 लाख से रू.25.00 लाख तक बढायी गयी है। इस वर्ष में नवंबर 2015 तक लगभग 3 लाख पोडी आवेदनों को निष्पादित करके प्रगति हासिल की गई है। इस पोडी आंदोलन कार्यक्रम को 170 विधानसभा क्षेत्रों में जारी

किया गया है जिसको पूरे राज्य में विस्तरित किया जायेगा।

- 15.वर्ष 2015—16 से यांत्रिक नाव के मालिकों को डीजल सेस उनके बैंक खाते में सीधे डाल दिया जाता है। दुर्घटना समूह बीमा योजना के अंतर्गत 2 लाख मछुआरों को बीमा योजना में शामिल किया गया है। समुद्री कटाव रोकने के लिए दीवार निर्माण, खुले बंदरगाह तथा मछलियों को तट तक लाने के केंद्रों का निर्माण आदि कार्यक्रमों को मछुआरों की सुरक्षा के लिए जारी किया गया है।
- 16. पशु और मुग्री पालन किसानों की आजीविका में पूरक बन के महत्वपूर्ण भूमिका निभाते हैं। चरवाहे सुरक्षा योजना के अंतर्गत 6000 चरवाहे प्रत्येक बकरी के लिए 5000 रूपये की धनराशि प्राप्त किए हैं। पिछवाडे में मुर्गी पालन हेतु 40000 गिरिराज मुर्गियों का वितरण लाभार्थियों को दिया गया है। मेरी सरकार ने डेरी किसानों को दूध के सबसीडी से और क्षीरभाग्य कार्यक्रम से मदद की है। 100 नए वेटरनरी डिस्पेन्सरी खोले गए हैं और 100 प्राथमिक वेटरनरी केंद्रों को वेटरनरी डिस्पेन्सरी के रूप में उन्तर्शकरण किया है।

- 18 जिलों में भेड और बकरियों के लिए मल्टी युटिलिटी एंबुलेटरी क्लिनिक सेवा प्रारंभ की गई है जिससे सेवा घर पर उपलब्ध होती है।
- 17. मेरी सरकार राज्य की समृद्ध पर्यावरणीय परंपरा की रक्षा के महत्व से अवगत है। भद्रा वन्यजीवी अभयारण्य तथा आसपास के प्रदेशों को मैसूर हाथी आरक्षित प्रदेश में शामिल कर दिया गया है। कर्नाटक के उत्तरी भाग में हाथी की आबादी की रक्षा हेतु सरकार ने दांडेली को हाथी आरक्षित प्रदेश अधिसूचित किया है। समग्र जीवकुल संरक्षण हेतु तुंगभद्रा उद संरक्षणा आरक्षित प्रदेश, पुट्टेनहळूळी तालाब पक्षी रक्षा आरक्षित प्रदेशों को इस वर्ष घोषित किया गया है। देश में सब से ज्यादा बाघ और हाथी कर्नाटक में हैं। मनुष्य और प्राणी के बीच संघर्ष कम करने के लिए कार्रवाई की गई है।
- 18. मेरी सरकार परंपरागत और नवीकरणीय स्रतों से उर्जा की क्षमता बढाने के लिए हर संभव कदम उठा रही है। 800 मेगावाट क्षमता के येरमरस ताप विद्युत संयंत्र की प्रथम इकाई तथा 700 मेगावाट क्षमता के बळ्ळारी ताप विद्युत संयंत्र की तृतीय इकाई इस साल में

समर्पित होने की संभावना है। इसके अलावा जनवरी 2016 में नवीकृत इंधन स्रोतों से 495 मेगावाट विद्युत उत्पादन क्षमता बढायी गयी है। विद्युत का सही उपयोग के लिए सरकार एल.ई.डी. बल्ब के उपयोग को बढावा दे रही है।

- 19. सौर विद्युत उत्पादन को बढावा देने हेतु के. आर. ई. डी. एल. ने अब तक 1000 मेगावेट विविध सौरशक्ति योजनाओं को आबंटित कर दिया है। प्रस्तुत 124 मेगावाट क्षमता की सौर विद्युत योजनाओं का कार्यारम कर दिया गया हैं। राज्य सरकार ने सोलार एनर्जी कार्पोरेशन आफ इंडिया की सहभागिता में तुमकूरू जिले के पावगड तालुक में 11500 एकड प्रदेश में 2000 मेगावाट क्षमता का विश्व का सबसे बडा सौरविद्युत पार्क की स्थापना करने जा रही है। एक नवीन प्रयोग यह है कि जमीन आधिग्रहण करने के बदले किसानों से जमीन को दीर्घाविध के लिए 25 साल तक लीज पर प्राप्त किया जायेगा।
- 20. बेंगळूरू में 3 से 5 फरवरी 2016 के दौरान इनवेस्ट कर्नाटक 2016 का सफलतापूर्वक आयोजन किया गया। सरकार ने रू. 3 लाख करोड से ज्यादा निवेश

को आकर्षित किया। इसमें से रू 1.77 लाख करोड़ के 1080 परियोजनाओं को अनुमोदन किया गया है। इससे 4.82 लाख लोगों को रोजगार मिल सकता है। इसके अलावा 122 एम.ओ.यू. / ई.ओ.आई. पर हस्ताक्षर किया गया है जिससे रू.1.27 लाख करोड़ का निवेश और 1.7 लाख लोगों को रोजगार मिलने की उम्मीद की जा सकती है।

- 21. औद्यमिक विकास हेतु अधिसूचित औद्यमिक क्षेत्रों में 12000 एकड जमीन को सरकार ने के.आई.ए.डी.बी. को हस्तांतरित किया है। राज्य में औद्यमिक विकास हेतु एक विजन ग्रुप की रचना की गई है।
- 22. संशोधित वस्त्र नीति "नूतन जवळी नीति 2013—18" का उद्देश्य 2018 तक रू. 8000 करोड निवेश आकर्षित करना तथा लगभग 4 लाख रोजगारों की उपलब्धि कराना है।
- 23. संशोधित औद्यमिक बुनियादी ढांचे योजना के अंतर्गत भारत सरकार ने राज्य की दो परियोजनाओं को अनुमोदित किया, जिसका लागत लगभग रू. 216 करोड है। वे हैं – 1. बीदर के कोल्हार औद्यमिक क्षेत्र

का विकास और उन्नतीकरण करना जिसका परियोजना लागत लगभग रू. 126 करोड है। 2. देवनहल्ली एरोस्पेस पार्क में सामूहिक परिष्करण सुविधा की स्थापना करना जिसकी लागत रू. 90.50 करोड है।

- 24. राज्य सरकार ने अक्तूबर 2015 से मध्यम और लघु उद्यमों के स्वयं पंजीकरण के लिए उद्योग आधार मेमोरंडम फाइलिंग व्यवस्था कार्यान्वित की है। अक्तूबर 2015 से दिसमंबर 2015 के मध्य तक लगभग 5000 ऐसे उदयमों ने यू.ए.एम. फाइलिंग की हैं।
- 25. व्यवसाय करना सरल बने, इस हेतु व्यवसायी और सरकारी विभागों का इंटरफेस "ई—कार्मिक" पोर्टल आनलाइन कर दिया गया है। अन्य उपायों जैसे कार्मिक सहयोग पोर्टल, कार्मिक एवं कारखाना विभागों द्वारा सहनिरीक्षण प्रणाली, संस्थाओं व्दारा स्वयं प्रमाणीकरण प्रणाली, संयुक्त मस्टर रोल एवं वार्षिक रिटर्न को कार्यान्वित किया गया जिनके व्दारा अलग—अलग रिटर्नस को दाखिल करने की जरूरत समाप्त हो गई है।

- 26. मेरी सरकार ने खनन एवं खनिजों के विभाग में कई सुधार कार्यकमों की पहल की है। इनमें आर.एफ.ऐ.डी. तथा जी.पी.एस. खनिज यातायात करनेवाले वाहनों को अनिवार्य बनाना, चेकपोस्ट का आधुनीकरण तथा अंतरराज्य सीमा चेकपोस्ट और एकीकृत संयुक्त चेकपोस्ट की स्थापना हैं। भौगोलिक डेटाबेस की संरचना के अंतर्गत 6650 पट्टों का डिजिटाइजेशन पूर्ण किया गया है।
- 27. लगभग 17.45 मिलियन मेद्दिक टन कच्चा लोहा जिसका मूल्य रू. 2580 करोड है, को नवंबर तक ई—नीलाम के द्वारा बिक्री की गई है।
- 28. मेरी सरकार ने राज्य में रेल सेवा अभिवृद्धि हेतु भारतीय रेलवे को काफी योगदान किया है। ऐसे योगदान में आधे से लेकर एक तिहाई परियोजना की लागत तक है। रामनगर—मैसूरू रेलवे डब्लिंग लाइन परियोजना का एक छोटा सा टुकडा 1.5 किलो मीटर के अलावा पूरे 125 किलोमीटर की दूरी पूर्ण हो गई है और यातायात जारी है। बीदर—कलबुरगी और बेंगळूरू—हासन नई रेलवे लाइन पर कार्य प्रगति पर

है और कुछ ही समय में यातायात प्रारंभ कर दिया जायेगा।

- 29. मेरी सरकार शुद्ध इंधनों के इस्तेमाल को प्रोत्साहित करती है। के.एस.ऐ.ऐ.डी.सी. और भारत सरकार की गेल संस्था के एक विशेष उद्येश्य वाहन (एस.पी.वी.) की स्थापना की गई है। यह विशेष उद्येश्य वाहन बेंगळूरू के घरों को नैसर्गिक गेस पाइप के जिएए आपूर्ति करने की योजना प्रारंभ की है।
- 30. मेरी सरकार बुनियादी ढांचे की अभिवृद्धि उनमें भी विशेषकर मार्ग अभिवृद्धि को बल देती है। इस वर्ष नवंबर 2015 तक 1004 किलोमीटर कुल राज्य राजमार्गों, 1072 किलोमीटर जिला प्रमुख मार्गों तथा 27 पुलों को कुल रू.1800 करोड लागत सें पूर्ण किया है। इसके अलावा अनुसूचित जाति एवं अनुसूचित जनजाति की कालोनी में 880 किलोमीटर कांकीट मार्ग को 800 करोड लागत में निर्माण किया गया है।
- 31. सामाजिक न्याय और समानता को प्रोत्साहित करना मेरी सरकार के मूल उद्येश्यों में एक है। हम ने जान

लिया है कि शिक्षा, सामाजिक और आर्थिक विकास के लिए आवश्यक है। प्रमुख कार्यक्रमों में अनुसूचित जाति / अनुसूचित जनजाति के विद्यार्थियों को आवासीय स्कूल तथा छात्रावास के द्वारा उनकी शिक्षा को प्राथमिकता देना, आय उत्पादक कार्यक्रम तथा गंगा कल्याण योजना के तहत सिंचाई सुविधा प्रदान करना, बंजारा तांडाओं को बुनियादि सुविधा प्रदान करना, चर्म कुशलकर्मियों को वित्तीय सहायता एवं आवास और कार्यशाला का निर्माण, खानाबदोश / अर्ध खानाबदोश लोंगों के आर्थिक, सामाजिक तथा शैक्षणिक अभिवृद्धि करना, पिछडे वर्गों की संस्थाओं के लिए समुदाय भवन / छात्रावासों की स्थापना, ग्रामीण पिछडे वर्ग के विद्यार्थियों को आवासीय स्कूल एवं पी.यू. कालेज खोलना आदि सम्मिलित हैं।

32. राज्य के लगभग 14 लाख अल्पसंख्यक विद्यार्थी सीधे नगदी विद्यार्थिवेतन तथा शुल्क अदायगी के द्वारा इसका लाभ उठा रहे हैं। इसके अतिरिक्त अल्पसंख्यक विद्यार्थियों को स्पर्धात्मक परीक्षाओं के लिए प्रशिक्षण दिया जा रहा है। विदेशी विश्वविद्यालयों में स्नातकोत्तर कोर्स करने हेतु विद्यार्थीवेतन भी दिया जा रहा है।

- 33. सामाजिक सुरक्षा जनस्नेही सरकार का एक प्रमुख कार्यक्रम हैं। इंदिरागांधी राष्ट्रीय वृद्धाप्य पेंशन, विधवा पेंशन, संध्या सुरक्षा, विकलांगों की पेंशन, मनस्विनी और मैत्री योजनाओं के अधीन राज्य में लगभग 52 लाख लामार्थी इसका लाभ उठा रहे हैं। पेंशन अदालत बी.पी.एल. परिवारों को प्रोत्साहित करने और उसी स्थान पर आवेदनों को निपटाने का एक विशेष कार्यक्रम है। इस वर्ष नवंबर 2015 तक इस तरह के 1410 अदालतों को चलाया गया है और 96 प्रतिशत आवेदनों को निपटाया गया है।
- 34. ग्रामस्वराज्य महात्मा गांधी जी का स्वप्न था, ग्रामपंचायत राष्ट्र के प्रजाप्रभुत्व संस्थाओं के आधारस्तंभ हैं। मेरी सरकार प्रजाप्रभुत्व विकेंद्रीकरण में आगे है। ग्रामपंचायतों को प्रभावी बनाने के लिए मेरी सरकार ने श्री एस.जी.नंजयनमठ की अध्यक्षता में पुनर्रचना समिति का गठन किया है। इस समिति के आधार पर लगभग 460 नए ग्रामपंचायतों की स्थापना की गई है और वे अमल में आए हैं। पंचायत संस्थाओं

को और मजबूत बनाने के लिए मेरी सरकार ने पूर्व सभाध्यक्ष तथा विधान सभा के सदस्य श्री के.आर. रमेशकुमार की अध्यक्षता में एक समिति का गठन किया है। इस समिति की शिफरिशों के आधार पर कर्नाटक पंचायत राज अधिनियम 1993 में कई संशोधन कर दिए गए हैं।

- 35. राज्य के सभी ग्रामों को शुद्ध पीने का पानी आपूर्ति करना तथा स्वच्छता को प्रोत्साहित करना हमारा ध्येय है। मेरी सरकार ने अधिकार ग्रहण करने के पश्चात अब तक 55 लाख परिवारों के लिए व्यक्तिगत शौचालय की आपूर्ति की है। इस वर्ष 21 लाख शौचालयों का निर्माण किया गया है। प्ररुतुत वर्ष हम अपने गावों में 7000 शुद्ध पेय जल इकाई स्थापित कर रहे हैं। मेरी सरकार का भू सतह के स्रोतों से शुद्ध पेय जल लाने का प्रयास जारी है। इसके लिए समग्र योजना तैयार की गई है और इसके लिए हम भारत सरकार से मदद मांग रहे हैं।
- 36. कोलार, चिक्कबळ्ळापुर, बेंगळूरू ग्रामांतर, रामनगरन, चिक्कमगळूरू, तुमकूरू तथा हासन जिलों के अंतर्गतं आनेवाले अकाल पीडित प्रदेश के पानी की मांग

आपूर्ति करने के लिए पानी का वहन के साथ एत्तिनहोळे समग्र पेयजल योजना की पहल की गई है। यह योजना प्रगति पर है।

- 37. राज्य के सभी तीस जिलों के जिला मानव विकास अभिवृद्धि रिपोर्ट सिद्ध करने का चुनौतिपूर्ण कार्य आरंभ करने में कर्नाटक राज्य राष्ट्र में प्रथम है। सभी जिला, तालूक और नगर स्थानीय संस्थाओं का संयुक्त कार्यकलाप के चित्रण को देनेवाले संयोजित एक दस्तावेज को भी तैयार किया गया है। आगे चलकर ग्रामपंचायत के स्तर पर मानव विकास विवरणों को भी सिद्ध किया जा रहा है। सरकार की महत्वाकांक्षी योजनाएँ अन्नभाग्य, क्षीरभाग्य, ब्याज सहायधन योजना और कृषिभाग्य जैसे प्रमुख योजनाओं के त्वरित मूल्यांकन इन कार्यक्रमों की मांग और दक्षता के आधार हैं।
- 38. सार्वजिनक स्वास्थ्य सुधार उसमें भी खासकर राज्य के माता और बच्चों के आरोग्य सुधार के लिए मेरी सरकार ने जोर दिया है। शिशु मरण प्रमाण आई.एम. आर. और मातृमरण प्रमाण एम.एम.आर. को कम करने के लिए तथा संस्थागत प्रसव पद्धित को सुधार करने

के उद्येश्य से कई कार्यकमों को अनुष्ठान किया जा रहा है। इससे शिशु मरण प्रमाण 1000 जनन प्रमाण के लिए 28 तक कम हो गया है। बच्चों की अपौष्टिकता को रोकने के लिए 30 पौष्टिकांश देनेवाले केंद्र तथा 27 सुधारित पौष्टिकांश देनेवाले केंद्रों की स्थापना की गई है।

- 39. आरोग्य सुधार के तहत राज्य में 60 सरकारी डयालिसिस केंद्रों की स्थापना की गई है। वेंटीलेटर सुविधा से युक्त तीव्र निगरानी इकाई ऐ.सी.यू. ओं की स्थापना सभी जिला केद्रों एवं 25 तालूक अस्पतालों में की गई है। रोगियों को औषधियाँ कम दर में उपलब्ध कराने के उद्देश्य से 40 अस्पतालों में जनसंजीविनी जेनरिक औषध दुकानों की स्थापना की जा रही है। रक्तिनिधि में संग्रहित रक्त प्रमाण संबंधी सूचना प्राप्त करने के लिए रक्त संजीविनी वेब पोर्टल की स्थापना की गई है।
- 40.2015—16 शैक्षणिक वर्ष से कोप्पळ, गदग और कलबुरगी में 03 वैद्यकीय कॉलेजों की स्थापना की गई है, इससे राज्य के विद्यार्थियों को 450 अतिरिक्त एम. बी.बी.एस. की सीटें उपलब्ध हो गई। एम.बी.बी.एस.,/

बी.डी.एस. और स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त विद्यार्थियों को ग्रामीण सेवा अनिवार्य बना दिया गया है। कलबुरगी के वैद्यकीय विज्ञान संस्था के परिसर में जयदेव हृदय रोग इकाई स्थापित करने के लिए अनुमोदित किया गया है। बेंगळूरू विक्टोरिया अस्पताल के परिसर में नया द्रोमाकेर केंद्र की स्थापना की गई है।

41. मेरी सरकार ने कर्नाटक के बच्चों के समग्र अभिवृद्धि को अति प्रमुखता दी है। क्षीरमाग्य योजना के अंतर्गत पूरे राज्य में आंगनवाड़ी केंद्रों के तकरीबन 38 लाख बच्चों को और 61 लाख स्कूली बच्चों को दूध दिया जाता है। बाल संजीविनी योजना के अंतर्गत जरूरतमंद लगभग 5400 बच्चों को मुफ्त चिकित्सा कराया गया है। 18 प्रकार के रोगों की चिकित्सा 33 सूचित अस्पतालों में दी गई। सरकारी स्कूलों में एक से दसवी तक पढनेवाले बच्चों को मुफ्त यूनिफार्म का वितरण किया गया है। सरकारी और सरकार के अनुदानित स्कूलों में 8 वी कक्षा में पढनेवाले सभी विद्यार्थियों को बाइसिकल दिया गया। सरकारी और सरकार से अनुदानित प्राथमिक व माध्यमिक स्कूलों में

पढनेवाले विद्यार्थियों को मुफ्त पाठ्यपुस्तकों का वितरण किया गया है। इसके साथ स्कूली बच्चों की सुविधा और मिट्टी से आनेवाले रोगों से रक्षा हेतु सभी बच्चों को एक जोडी शू तथा दो जोडी सॉक्स दिया जा रहा है। टेली शिक्षा कार्यक्रम के अंतर्गत 19 चुने हुए पिछडे जिलों के 1000 स्कूलों में लगभग 4.5 लाख विद्यार्थी इससे लाभान्वित हैं। 61 लाख स्कूली बच्चों को मध्याह्न गरम भोजन योजना में समाविष्ट है।

- 42. कर्नाटक उच्चतर शिक्षा संस्थाओं में सूचना प्रौद्योगिकी उपयोग करनेवाले राज्यों में अग्रणी है। ज्ञान संगम योजना के तहत कमानुसार उच्चतर शिक्षा में सूचना प्रौद्योगिकी के बुनियादी ढांचों को उपलब्ध कराया जा रहा हैं। इसमें आनलाइन एडिमशन , डिजिटल ग्रंथालय, स्मार्ट क्लास, एजुसेटए कैंपस वाई—फाई और आनलाइन उपस्थिति प्रबंधन आदि हैं।
- 43. राज्य में एक करोड़ से भी ज्यादा बी.पी.एल. और ए.ए. वाई. परिवार अन्नभाग्य योजना का लाभ उठा रहे है। इस वर्ष से मेरी सरकार द्वारा एक लीटर पाम आयल रू. 25 में और एक किलो आयोडिनयुक्त नमक

- रू. 2 के भाव पर दिया जा रहा है। सार्वजनिक वितरण व्यवस्था को और पारदर्शक बनाया गया है।
- 44. राजीव आवास योजना के तहत प्रथम फेज में 22000 मकान बुनियादि सुविधाओं के साथ निर्माण किया जा रहा है।
- 45. बेंगळूरू नगर और नगर की जनता के समग्र विकास के लिए मेरी सरकार किटबद्ध है। देश के अत्युन्नत नगरों में बेंगळूरू को एक उन्नत नगर के रूप में बनाए रखना हमारा लक्ष्य है। बेंगळूरू मेद्दो रेल योलना के प्रथम फेज में लगभग 42.3 किलोमीटर मार्ग कम समय में पूर्ण हो जायेगा। अब तक 26 किलोमीटर मार्ग कार्यरत है। 72 किलोमीटर मार्ग के दि्वतीय फेज मेद्दो कार्य अनुष्ठान हो रहा है। रू. 1000 करोड निवेश से नगर के प्रमुख मार्गों की अभिवृद्धि की जा रही है। अन्य विभिन्न वार्डों के 114 मार्गों को 800 करोड रूपये में अभिवृद्धि की जा रही हैं। शहर में बी.ओ.टी. के रूप में लगभग 60 बस शेल्टर का निर्माण किया जा रहा है। यातायात सुगम करने के लिए फ्लाय ओवर, ग्रेड सेपरेटर तथा सिग्नलमुक्त कोरीडोरों का निर्माण किया जा रहा

हैं। बेंगळूरू अभिवृद्धि प्राधिकार 117 तालाबों को पुनश्चेतन करने की पहल की है। इसके अलावा बेंगळूरू अभिवृद्धि प्राधिकार ने माळगाळ, आलूर, दोड्डबनहळ्ळी, वलगेरहळ्ळी और अन्य कई जगहों पर बहुमंजिली आवास संकीर्ण निर्माण करके आर्थिक पिछडे वर्गों को कम दर में आवास उपलब्ध कराने की योजना की पहल की है। बी.बी.एम.पी. प्रदेश में घनकचरा प्रबंधन सेवाओं को तेज करने हेतु 06 घनकचरा संस्करण प्रबंधन व निपटान इकाईयों का प्रारंभ किया गया है। इसके अलावा कर्नाटक ने सावयव अभिवृद्धि निगम की इकाई को पुनस्थापित किया है।

- 46.भारत सरकार ने मैसूरू नगर को भारत में अत्यंत निर्मल नगर के रूप में दूसरी बार घोषित किया है। इस उपलब्धि के लिए मैसूरू नागरिकों को तथा मैसूरू महानगर पालिका को अभिनंदन करता हूँ।
- 47. बढते नगरीकरण के फलस्वरूप इस वर्ष 38 ग्रामपंचायतों को पट्टण पंचायत करके उन्नतीकरण किया गया है और एक ग्रामपंचायत को पुरसभा

बनाकर उन्नतीकरण किया गया है। बेळगावी और दावणगेरे को स्मर्ट सिटी मिश्न में चुना गया है।

- 48 आम जनता को न्याय दिलाने के उद्देश्य से और मामलों को शीघ्र निपटाने हेतु मेरी सरकार ने राज्य में 60 नए न्यायालयों और 03 लोकायुक्त न्यायालयों की स्थापना की है। और 145 न्यायालय स्थापित करने की प्रक्रिया जारी है। नागरिकों को शीघ्र न्याय दिलाने हेतु तकनीक अपनाने के भाग के रूप में सरकार ने कर्नाटक उच्च न्यायालय बेंगळूरू, धारवाड और कलबुरगी न्यायपीठों में एकीकृत न्यायालय प्रबंधन 'ई—न्यायालय' अनुष्ठान करने की स्वीकृति दी है। राज्य में सभी जिला वकील संघों में ई—ग्रंथालयों की स्वीकृति दी है। इस वर्ष राष्ट्रीय मासिक लोकअदालतों के जरिए 34 लाख पूर्वमुकदमेबाजी ओर 3 लाख मामलों को निपटाया गया है।
- 49 अंतरराज्य पर्यटकों के आगमन में कर्नाटक राज्य राष्ट्र में तृतीय स्थन पर है। सितंबर 6 से 8, 2015 में बेंगळूरू में अंतरराष्ट्रीय पाटा मार्ट 2015 का आयोजन किया गया। नयी पर्यटन नीति के अंतर्गत बहुत से नए कदम उठाए गए हैं। इनमें 'टूरिस्ट मित्र' निजी

कंपनियों द्वारा पर्यटन स्थानों की देखरेख तथा पर्यटन संबंधित सुविधाओं का स्वतंत्र रेटिंग एजेंसी द्वारा आकलन और वर्गीकरण शामिल हैं।

- 50 मेरी सरकार ने परिवहन के क्षेत्र में आई. टी. का प्रयोग करते हुए उपभोक्ता मैत्रीपूर्ण कदम उठाए हैं। 30 नवंबर 2015 तक लगभग 80 लाख स्मार्ट कार्ड इाइविंग लाइसेंस और एक करोड से ज्यादा स्मार्ट कार्ड पंजीकरण प्रमाण—पत्र जारी किए। द्दैक्स सडक परिवहन निगमों में जी.पी.आर.एस. युक्त मोबाइल द्वारा अग्रिम आरक्षण के लिए एम—आरक्षण तथा ई—आरक्षण की व्यवस्था लागू की गई है। नियंत्रण और निरीक्षण के लिए आई. टी. के प्रयोग के साथ—साथ निरीक्षणों की तीव्रता में भी वृद्धि की गई है। इसके अतिरिक्त के.एस.आर.टी.सी. द्वारा बेंगळूरू के येलहंका में और धारवाड में भारी वाहन चालकों के लिए प्रशिक्षण संस्थाएं स्थापित की गई है।
- 51 मेरी सरकार ने कीडाओं के प्रोत्साहन के लिए में उत्कृष्ट कीडा बुनियादि ढांचे की सुविधा की आवश्यकता को पहचाना है। इस वर्ष कृत्रिम धावक देकस मूडबिदरे, कलबुरगी और धारवाड में तथा कूर्ग

जिले के पोन्नमपेट में कृत्रिम हॉकी टर्फ को बिछाया गया। राष्ट्रीय और अंतरराष्ट्रीय स्पर्धाओं में उत्तम उपलब्धि के 563 कीडा कुशलों को नगद पुरस्कार प्रदान किए गए है।

- 52 सूचना प्रोद्योगिकी के क्षेत्र में कर्नाटक राज्य, देश में अग्रणी स्थान पर है। राष्ट्र के आई.टी. के निर्यात में राज्य का योगदान लगभग एक तिहाई है। न्यासकाम द्वारा कर्नाटक से 2015—16 में आई.टी.निर्यात य.2.20 लाख करोड होगा ऐसा अंदाज लगाया गया है और लगभग 10 लाख प्रत्यक्ष रोजगार इस क्षेत्र के द्वारा प्रदान किया जा रहा है। सूचना प्रोद्योगिकी अप्रत्यक्ष रोजगार में भी एक बड़ी भूमिका निभा रहा है।
- 53 राजय में स्टार्टअप सभ्यता को सुदृढ बनाने के लिए बहुखंड स्टार्टअप नीति 2015—20 की घोषणा की गई है। ऐसा करनेवाला कर्नाटक राष्ट्र में पहला राज्य है। ग्लोबल स्टार्टअप इको सिस्टम रैंकिंग रिपोर्ट 2015 ने संसार सर्वश्रेष्ठ 20 स्टार्टअप पर्यावरणवाले स्थानों में बेगळूरू का उल्लेख किया है। ऐसा उल्लेख पानेवाला बेंगळूरू राष्ट्र का एक मात्र महानगर है। आई.टी. राजधानी के नाम से प्रसिद्ध बेंगळूरू 4000 सिक्य

स्टार्टअप का आवास है। सरकार ने न्यासकाम के सहयोग से बेंगळूरू में स्टार्टअप भंडारगार का निर्माण किया गया है।

- 54 औद्यमिकता को प्रोत्साहित करने के लिए समूचे राज्य में विविध अभियांत्रिक शिक्षण संस्थाओं में 9 इंकूबेशन केंद्रों की मंजूरी दी गई है। सूचना प्रौद्योगिकी कौशल अभिवृद्धि समिति बेकार युवकों को मूल आई.सी.टी. निपुणता प्रदान कर रही है। इंडियन इन्स्टिट्यूट आफ इनफारमेशन टेक्नालजी धरवाड ने इस वर्ष से कार्य प्रारंभ कर दिया है।
- 55 राज्यव्यापी जी.आई.एस. रू. 150 करोड में स्थापित किया जा रहा है। बेंगळूरू बायोटेक पार्क मं इन्कूबेशन केंद्रों और संयुक्त उपयांत्रिक सुविधाओं को स्थापित किया जा रहा है। क्षेत्रीय विज्ञान केंद्र धारवाड और मंगळूरू में कार्यान्वित किए जा रहे हैं।
- 56 पड़ोसी राज्यों के साथ सौहार्दपूर्ण संबंधों को बनाए रखते हुए कन्नड भाषा, संस्कृति, क्षेत्र की अभिवृद्धि और रक्षाके लिए बेरी सरकार कटिबद्ध है। महाजन रिपोर्ट के 49 वर्षों के दीर्घ अंतराल के बाद भी कुछ

तत्व सीमा संबंधी विषयों को जीवित रखना चाहते हैं। 'महाजन आयोग की रिपोर्ट को कार्यान्वित किए जाए अन्यथा यथास्थिति को बनाए रखा जाए।' यही हमारे राज्य का निर्णय है और मेरी सरकार विधायिका के दोनों सदन के सर्वसम्मत 20—12—1967 और 22—03—1988 निर्णयों के पालन के लिए प्रतिबद्ध हैं। कर्नाटक राज्य की सीमाओं की सुरक्षा के लिए मेरी सरकार सभी वैधानिक कदम उठा रही है। इस दिशा में मेरी सरकार ने मान्य सर्वोच्च न्यायालय के निवृत्त मुख्य न्यायाधीश श्री एस राजेंद्रबाबू को कर्नाटक सीमा सुरक्षा आयोग का अध्यक्ष नियुक्त किया है।

57 इस वर्ष कर्नाटक ने बेंगळूरू अंतरराष्ट्रीय फिल्म महोत्सव के आठवें संस्करण का सफलतापूर्वक आयोजन किया। इस दौरान 7 दिनों में बेंगळूरू तथा मैसूरू में लगभग 225 फिल्मों का प्रदर्शन किया गया जिसका लगभग एक लाख दर्शकों ने देखा। इस आयोजन ने कन्नड भाषा संस्कृति और धरोहर के प्रदर्शन का दुर्लभ अवसर प्रदान किया और जन—सामान्य एवं कलाविदों के बीच लाभदायक पारस्परिक आदानप्रदान का अवसर दिया।

- 58 हैदराबाद कर्नाटक क्षेत्र के विकास के लिए मेरी सरकार संकल्पबद्ध है। न केवल सरकार ने संविधान के अनुच्छेद 371 जे के प्रावधानों को कार्यान्वित किया है अपितु क्षेत्र अभिवृद्धि, सार्वजनिक रोजगारों में आरक्षण और शिक्षण संस्थाओं में आरक्षण द्वारा तीन आयामी की कार्यनीति को कार्यान्वित किया जा रहा है। क्षेत्र में रिक्त स्थानों की पूर्ति के लिए कदम उठाये जा रहे हैं। 30000 रिक्त स्थानों में 9450 स्थानों की पूर्ति कर दी गई है और 12000 स्थानों की पूर्ति की जा रही है।
- 59 डॉ. डी एम नंजुंडप्पा समिति ने 114 पिछडे तालूकों के एकीकृत विकास के लिए विशेष अभिवृद्धि योजना के कार्यान्वयन की सिफारिश की थी। मेरी सरकार ने विशेष विकास योजना को अगले पांच वर्षों तक चलाए रखने का निर्णय लिया है और इसके लिए वर्ष 2015—16 में रू. 2300 करोड का प्रावधान किया गया है।
- 60 निष्कर्ष में मैं यह कहना चाहूंगा कि सब की दृष्टि कर्नाटक और बेंगलूरू पर है। मैं इस पवित्र विधायिका के सम्माननीय सदस्यों का आह्वान करता हूं कि वह

विकास के विस्तृत और गहरे मुद्दों के लिए अपेक्षित विधायिका के ढांचे को रूप देने के लिए सृजनात्मक रवैया अपनाएं। कर्नाटक सदैव विकास के क्षेत्र में अग्रणी रहा है और इसमें विकास के मार्ग पर अग्रसर रहने की असीम क्षमता है। इस दिशा में हम सब को साथ में कर्नाटक को सर्वश्रेष्ठ राज्य बनाने के लिए कार्यरत रहना है।

जय हिंद!

जय कर्नाटक!!

1. ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಗಳ ಮಂಡನೆ

ಸಭಾಪತಿಯವರ: ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಉಭಯ ಸದನಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದು.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸದನಕ್ಕೆ 25 ಜನ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದು ಮೊದಲನೆ ದಿವಸ. ನಾವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮೊದಲ ದಿವಸ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಚಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾಳೆ ಮಾಡೋಣ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದವರು ಪಕ್ಷಗಳ ಹೆಸರಿನೊಳಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾಯ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖರು, ಸಭಾನಾಯಕರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಅವರ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸದನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಗೆದ್ದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪರಿಚಯವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- Agreed.

ಶ್ರೀ **ಅಶ್ವಥ್ ನಾರಾಯಣ್:** ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಇವತ್ತು ರಾಜಪಾಲಯ ಭಾಷಣ ಮಂಡಿಸಿದ ನಂತರ ಕಲಾಪ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತೇ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಮೂರು ಜನ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಂದೇ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು: ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಭೋಧಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವಂತಹ 25 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿವರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿ ನಾನೇ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಇದು ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು, ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಭೋಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದೂವರೆಯಿಂದ ಮೂರು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಭೋಜನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸದನದ ಇದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ **ಸದನದ** ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ ಕುರಿತು "ಚಿಂತನ–ಮಂಥನ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. "ಚಿಂತನ–ಮಂಥನ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಸಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಸಚೇತಕರು, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಸಚೇತಕರು, ಇತರ ಕೆಲವರನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಐದುಕಾಲು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರುತ್ತದೆ ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೆ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಸೆ ನನಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದ್ದು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ನಾನು, ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು, ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡರು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ 5-6 ಬಾರಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದವರಾಗಿದ್ದು, ನಮಗೂ ಸೇರಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೇಕೆಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆಗಿ ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ **ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟ**:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನ–ಮಂಥನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:– ಸದನ ಮುಂದೂಡಿದ ನಂತರ ಸದನದ ಒಳಗಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜೆ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬ್ಯಾಕ್ವೆಂಟ್ ಹಾಲ್ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:– ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ಸ್ಗ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:– ಇದು ಹೊಸ precedent ಆಗುತ್ತದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರ:- ಹೊಸ precedent ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:– ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಸಭಾಪತಿಯವರ:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೇ, ನಮ್ಮ ಸದನಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದಾಗ ಅದರ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಜನ ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಸದನದೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇಡ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸೋಣ.

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:– ಈ ಸದನದೊಳಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:– ಸದನ ಮುಂದೂಡಿದ ನಂತರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಡಾ:ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:– ಇದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:– ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜೆ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:- Celebration ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಿಡರ್ ಮಾಡಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರ:- ಈಗ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪೀಠಾಸೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಚರ್ಚೆ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು? ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ತರಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲೇನು ಚರ್ಚೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸದನವನ್ನು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ 38 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ 1ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹೇ 2016ರ ಮಂಗಳವಾರದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)